

Силабус освітнього компонента Програма навчальної дисципліни

Моделювання об'єктів та процесів в CAD/CAE системах

Шифр та назва спеціальності
122 – Комп'ютерні науки

Інститут
ННІ Комп'ютерного моделювання, прикладної
фізики та математики

Освітня програма
Комп'ютерні науки. Моделювання,
проектування та комп'ютерна графіка

Кафедра
Математичне моделювання та інтелектуальні
обчислення в інженерії (161)

Рівень освіти
Бакалавр

Тип дисципліни
Профільований пакет 2, Вибіркова

Семестр
6

Мова викладання
Українська

Викладачі, розробники

Мартиненко Геннадій Юрійович

gennadii.martynenko@khp.edu.ua

Доктор технічних наук, професор

Фахівець в галузі моделювання складних систем з використанням баз даних, інтелектуального аналізу даних, програмних комплексів CAD/CAE, моделювання об'єктів, що мають нелінійну поведінку. Автор понад 180 наукових та навчально-методичних праць

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна спрямована на формування знань, вмінь та навичок, необхідних для практичного використання сучасних багатоцільових пакетів проектування та аналізу, а саме CAD/CAE-системи скінченноелементного аналізу процесів ANSYS Mechanical APDL, з метою вирішення наукових та прикладних завдань в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння сучасними світовими тенденціями розвитку методів комп'ютерного проектування об'єктів, а саме конструкцій або їх елементів, та спеціалізованого скінченноелементного аналізу процесів, а саме міцності в лінійній постановці при статичних навантаженнях, в обсязі достатньому для застосування в практичній професійній діяльності. Розглянуто усі етапи статичного міцнісного аналізу конструкцій, а саме: геометричне та скінченноелементне моделювання, використання різних видів постановок задач та відповідних їм типів скінченних елементів, побудова розрахункової моделі з граничними умовами та навантаженнями різних типів, врахування різних видів симетрії для зниження розмірності задачі та коректного розв'язання, вибір різних типів розв'язувачів заснованих на прямих та ітераційних алгоритмах, виведення результатів розрахунку переміщень, деформацій та напружень у векторному вигляді або у вигляді ізоповерхонь з різними налаштуваннями, оцінка якості скінченноелементної моделі з точки зору прийнятної похибки чисельних результатів за допомогою вбудованих в пакет засобів, оцінка

результатів статичного конструкційного аналізу та розв'язання задачі статичної міцності з застосуванням різних критеріїв.

Мета та цілі дисципліни

Метою викладання дисципліни є: вивчення студентами та формування у них знань за існуючими сучасними підходами про способи, методи та методики теоретичного аналізування та практичного застосування комп'ютерних CAD/CAE-систем інженерного проектування та аналізу для побудови фізичних моделей об'єктів, вибору теоретичних основ з огляду на технічне завдання і постановку задачі та методу розв'язування і відповідного модулю аналізу, побудови геометричних моделей конструкцій або їх елементів, формування скінченноелементних розрахункових моделей, вибору алгоритмів розв'язання та відповідних розв'язувачів, проведення розрахункових досліджень, оцінки достовірності та аналізу результатів розрахункових досліджень при розв'язанні задач статичної міцності при різних конфігураціях навантажень та граничних умов.

Цілями викладання дисципліни є: надання студентам поглиблених знань про способи та програмні засоби розв'язання механічних задач статичної міцності; навчання роботі зі спеціалізованим програмним комплексом проектування та скінченноелементного аналізу процесів ANSYS Mechanical APDL; опанування процесу розв'язання задач, який складається з побудови фізичних моделей реальних об'єктів, геометричного моделювання, створення розрахункових моделей, задання налаштувань розв'язання та самого розв'язання, виведення розв'язку у графічному та текстовому вигляді, оцінки точності чисельних результатів та їх аналізу з перевіркою умов міцності. При розв'язанні більшості таких задач основну трудомісткість займає визначення напружено-деформованого стану, тому підвищена увага приділяється розв'язанню задач в лінійній постановці на основі методу скінчених елементів. При цьому розглядаються методи пониження розмірності задач за допомогою використання різних типів скінчених елементів, а також за рахунок застосування зосереджених факторів, урахування площинної та осьової симетрії систем та навантажень тощо. Перераховані методи та прийоми дослідження параметрів механічних систем демонструються на розв'язанні конкретних задач, що часто зустрічаються на практиці, з використанням інтерактивного режиму роботи програми та команд на мові параметричного проектування програми ANSYS (Ansys Parametric Design Language – APDL).

Формат занять

Лекції, лабораторні роботи, консультації. Підсумковий контроль – екзамен.

Компетентності

ЗК1: Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК2: Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК11.: Здатність приймати обґрунтовані рішення;

СК3: Здатність до логічного мислення, побудови логічних висновків, використання формальних мов і моделей алгоритмічних обчислень, проектування, розроблення й аналізу алгоритмів, оцінювання їх ефективності та складності, розв'язності та нерозв'язності алгоритмічних проблем для адекватного моделювання предметних областей і створення програмних та інформаційних систем;

СК4: Здатність використовувати сучасні методи математичного моделювання об'єктів, процесів і явищ, розробляти моделі й алгоритми чисельного розв'язування задач математичного моделювання, враховувати похибки наближеного чисельного розв'язування професійних задач;

СК7: Здатність застосовувати теоретичні та практичні основи методології та технології моделювання для дослідження характеристик і поведінки складних об'єктів і систем, проводити обчислювальні експерименти з обробкою й аналізом результатів;

СК18: Здатність інтегрувати методи геометричного моделювання, комп'ютерної візуалізації та передові обчислювальні підходи для представлення і візуалізації складних технічних об'єктів, процесів і систем, разом із розробкою інноваційних алгоритмів для створення високоякісної комп'ютерної анімації та реалізацією сучасних технологій рендерінгу.

Результати навчання

ПР2: Використовувати сучасний математичний апарат неперервного та дискретного аналізу, лінійної алгебри, аналітичної геометрії, в професійній діяльності для розв'язання задач теоретичного та прикладного характеру в процесі проектування та реалізації об'єктів інформатизації;

ПР6: Використовувати методи чисельного диференціювання та інтегрування функцій, розв'язання звичайних диференціальних та інтегральних рівнянь, особливостей чисельних методів та можливостей їх адаптації до інженерних задач, мати навички програмної реалізації чисельних методів;

ПР19: Застосовувати знання та навички в галузі комп'ютерної графіки та візуалізації, геометричного моделювання та обчислювальних технологій для детального моделювання складних технічних об'єктів, процесів і систем та розробки передових алгоритмів, які дозволяють створювати високоякісну комп'ютерну анімацію та здійснювати рендерінг.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредити ECTS): 32 год., лабораторні роботи – 16 год., самостійна робота – 72 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Вивчення курсу базується на відомостях (поняття, постановки, підходи та методи програмування, математичного аналізу, моделювання та механіки деформівного твердого тіла), що розглядаються в дисциплінах навчального плану: Математичний аналіз; Спеціальні глави вищої математики; Аналітична геометрія; Лінійна алгебра; Алгоритмізація та програмування; Обчислювальні методи; Математичні методи моделювання та обробки даних; Моделювання фізичних процесів.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

В рамках курсу «Моделювання об'єктів та процесів в CAD/CAE системах» лекції проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій. На лабораторних заняттях застосовується практично-орієнтований підхід до навчання, виконуються загальні та індивідуальні завдання, що дозволяє отримати знання та навички у застосування програмних засобів та застосунків для моделювання квазістатичних фізичних процесів з метою оцінки міцності об'єктів. При проведенні лабораторного практикуму використовується програмне забезпечення, що є вільноліцензованим для навчання (Free Student Software), зокрема студентська версія пакету ANSYS Mechanical APDL, що розташована у вільному доступі на сайті компанії ANSYS, Inc. для завантаження.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Загальна характеристика програмного комплексу ANSYS Mechanical APDL:

1. Введення в програмні комплекси (ПК) моделювання і розв'язання задач динаміки та міцності конструкцій. 2. Основна термінологія програмних комплексів. 3. Призначення та основні функціональні можливості ПК ANSYS Mechanical APDL.

Тема 2. Загальна характеристика програмного комплексу ANSYS Mechanical APDL:

1. Організація програмного комплексу ANSYS Mechanical APDL. 2. Попередня підготовка і порядок входу в різні режими пакету ANSYS Mechanical APDL. 3. Організація графічного інтерфейсу користувача в ПК ANSYS Mechanical APDL, призначення вікон. 4. Етапи аналізу і головне меню (MAIN Menu).

Тема 3. Препроцесінг. Побудова геометрії конструкцій у комп'ютерній системі ANSYS Mechanical APDL:

1. Попередня підготовка. 2. Препроцесінг в ПК ANSYS Mechanical APDL. 3. Побудова моделі конструкції.

Тема 4. Препроцесінг. Побудова геометрії конструкцій у комп'ютерній системі ANSYS Mechanical APDL:

1. Побудова геометричної моделі в ПК ANSYS Mechanical APDL. 2. Моделювання «зверху-вниз» (поняття геометричного примітива, їхні типи, побудова). 3. Моделювання «знизу-вгору» (особливості побудови базових геометричних примітивів - точок, кривих, поверхонь та об'ємів).

Тема 5. Препроцесінг. Побудова геометрії конструкцій у комп'ютерній системі ANSYS Mechanical APDL:

1. Побудова геометрії за допомогою операцій булевої алгебри в ПК ANSYS Mechanical APDL.

Тема 6. Препроцесінг. Побудова геометрії конструкцій у комп'ютерній системі ANSYS Mechanical APDL:

1. Побудова геометрії конструкції в ПК ANSYS Mechanical APDL за допомогою операцій витягування, обертання, переміщення, копіювання, відбиття та масштабування. 2. Редагування геометрії. 3. Імпорт моделі з інших CAD-систем.

Тема 7. Побудова достовірної скінченноелементної моделі конструкції в ANSYS Mechanical APDL та аналіз статичної міцності:

1. Типова послідовність дій при побудові скінченноелементних моделей реальних конструкцій. 2. Загальні положення теорії пружності. Ідея та область застосування методу скінченних елементів (МСЕ). 3. Статичний аналіз в ПК ANSYS Mechanical APDL (Static Structural Analysis) та задача статичної міцності.

Тема 8. Побудова достовірної скінченноелементної моделі конструкції в ANSYS Mechanical APDL та аналіз статичної міцності:

1. Бібліотека скінчених елементів (СЕ) ПК ANSYS Mechanical APDL. 2. Скінченноелементне моделювання в ПК ANSYS Mechanical APDL стрижневих і балкових конструкцій та двовимірної задачі теорії пружності (плоский напружений стан, плоска деформація, вісесиметрична постановка).

Тема 9. Побудова достовірної скінченноелементної моделі конструкції в ANSYS Mechanical APDL та аналіз статичної міцності:

1. Скінченноелементне моделювання пластин й оболонок та об'ємних тіл в ПК ANSYS Mechanical APDL. 2. Послідовність дії при побудові скінченноелементної сітки в ПК ANSYS Mechanical APDL.

Тема 10. Побудова достовірної скінченноелементної моделі конструкції в ANSYS Mechanical APDL та аналіз статичної міцності:

1. Вибір об'єктів, компоненти, складання в ПК ANSYS Mechanical APDL. 2. Скінченноелементна розбивка за допомогою графічного інтерфейсу користувача. 3. Меню-пульт розбивки на СЕ. 4. Команди, що керують опціями розбивки геометричної моделі на СЕ. 5. Методика побудови скінченноелементної сітки. 6. Присвоєння атрибутів геометричним примітивам. 7. Установка режиму контролю за розбивкою на СЕ. 8. Команди для розбивки і контролю за розбивкою на СЕ. 9. Команди перенумерації та злиття об'єктів.

Тема 11. Побудова достовірної скінченноелементної моделі конструкції в ANSYS Mechanical APDL та аналіз статичної міцності:

1. Методика та методи побудови скінченноелементної сітки в ПК ANSYS Mechanical APDL. 2. Побудова довільної (free) сітки. 3. Побудова упорядкованої (mapped) сітки. 4. Побудова сітки методом екструзії.

Тема 12. Побудова достовірної скінченноелементної моделі конструкції в ANSYS Mechanical APDL та аналіз статичної міцності:

1. Методика та методи побудови скінченноелементної сітки в ПК ANSYS Mechanical APDL. 2. Безпосереднє створення скінченноелементної моделі. 3. Модифікація сітки. 4. Імпорт скінченноелементної моделі з іншої CAE-системи.

Тема 13. Побудова достовірної скінченноелементної моделі конструкції в ANSYS Mechanical APDL та аналіз статичної міцності:

1. Задання граничних умов та статичних навантажень в ПК ANSYS Mechanical APDL. 2. Вибір типу аналізу та його опцій в ПК ANSYS Mechanical APDL.

Тема 14. Побудова достовірної скінченноелементної моделі конструкції в ANSYS Mechanical APDL та аналіз статичної міцності:

1. Чисельні методи розв'язання задач МСЕ та розв'язувачі в ПК ANSYS Mechanical APDL, засновані на цих методах. 2. Вибір, застосування та налаштування розв'язувачів для різних видів скінченноелементних моделей. 3. Розв'язання задачі статички (запуск на рахунок).

Тема 15. Побудова достовірної скінченноелементної моделі конструкції в ANSYS Mechanical APDL та аналіз статичної міцності:

1. Постпроцесінг в ПК ANSYS Mechanical APDL. 2. Загальний постпроцесор та постпроцесор історії навантаження. 3. Виведення та збереження результатів розрахунку в текстовому та графічному форматах, способи та налаштування.

Тема 16. Побудова достовірної скінченноелементної моделі конструкції в ANSYS Mechanical APDL та аналіз статичної міцності:

1. Оцінка вірогідності результатів, а також похибки чисельного розрахунку, що обумовлена сітковою дискретизацією, за допомогою вбудованих в ПК ANSYS Mechanical APDL засобів. 2. Аналіз результатів статичного розрахунку.

Теми практичних занять

Не передбачено навчальним планом.

Теми лабораторних робіт

На одному занятті розглядається 2 теми.

Тема 1. Загальна характеристика програмного комплексу ANSYS Mechanical APDL:

1. Моделювання стрижневої конструкції за допомогою методу висхідного моделювання (зверху-вниз) в ПК ANSYS Mechanical APDL. 2. Використання геометричних примітивів типу точка, лінія.

Тема 2. Загальна характеристика програмного комплексу ANSYS Mechanical APDL:

1. Моделювання перерізу стандартного профіля за допомогою методу висхідного моделювання в ПК ANSYS Mechanical APDL. 2. Створення поверхні по замкнутому контуру.

Тема 3. Препроцесінг. Побудова геометрії конструкцій у комп'ютерній системі ANSYS Mechanical APDL:

1. Твердотільне моделювання плоских профілів в ПК ANSYS Mechanical APDL за допомогою методу низхідного моделювання (знизу-вгору). 2. Застосуванням плоских примітивів та булевих операцій.

Тема 4. Препроцесінг. Побудова геометрії конструкцій у комп'ютерній системі ANSYS Mechanical APDL:

1. Твердотільне моделювання об'ємних елементів конструкцій в ПК ANSYS Mechanical APDL за допомогою методу низхідного моделювання. 2. Застосування об'ємних примітивів та булевих операцій.

Тема 5. Препроцесінг. Побудова геометрії конструкцій у комп'ютерній системі ANSYS Mechanical APDL:

1. Твердотільне моделювання об'ємних конструкцій в ПК ANSYS Mechanical APDL із застосуванням об'ємних примітивів, булевих операцій і операцій копіювання, відбиття.

Тема 6. Препроцесінг. Побудова геометрії конструкцій у комп'ютерній системі ANSYS Mechanical APDL:

1. Твердотільне моделювання об'ємних конструкцій в ПК ANSYS Mechanical APDL із застосуванням об'ємних примітивів, булевих операцій та операцій обертання, масштабування, переміщення, копіювання і відображення.

Тема 7. Побудова достовірної скінченноелементної моделі конструкції в ANSYS Mechanical APDL та аналіз статичної міцності:

1. Безпосереднє створення скінченноелементної моделі в ПК ANSYS Mechanical APDL. 2. Розв'язання задачі про плоский вигин балок. 3. Побудова епюр перерізувальних сил, згинальних моментів та напружень.

Тема 8. Побудова достовірної скінченноелементної моделі конструкції в ANSYS Mechanical APDL та аналіз статичної міцності:

1. Побудова вільної плоскої скінченноелементної сітки в ПК ANSYS Mechanical APDL. 2. Статичний аналіз – розв'язання плоскої задачі (плоский напружений стан) для кронштейну. 3. Визначення та відображення параметрів напружено-деформованого стану (НДС), перевірка умов міцності.

Тема 9. Побудова достовірної скінченноелементної моделі конструкції в ANSYS Mechanical APDL та аналіз статичної міцності:

1. Побудова вільної скінченноелементної сітки в ПК ANSYS Mechanical APDL з використанням лінійних і квадратичних плоских SE. 2. Статичний аналіз – розв'язання плоскої задачі (плоский

напружений стан) для пластини з отвором. 3. Визначення та відображення параметрів НДС, перевірка умов міцності.

Тема 10. Побудова достовірної скінченноелементної моделі конструкції в ANSYS Mechanical APDL та аналіз статичної міцності:

1. Розбивка об'ємної (тривимірної) моделі на неспільні області, постановка умов спільності деформацій та умов симетрії. 2. Побудова об'ємної впорядкованої скінченно-елементної сітки стандартно та із застосуванням методу екструзії плоских SE. 3. Застосування SE поверхневих ефектів для задання односпрямованого розподіленого навантаження. 4. Статичний аналіз в загальній постановці для об'ємних елементів конструкцій. 5. Визначення та відображення параметрів НДС, перевірка умов міцності.

Тема 11. Побудова достовірної скінченноелементної моделі конструкції в ANSYS Mechanical APDL та аналіз статичної міцності:

1. Побудова впорядкованої скінченноелементної сітки фрагмента балково-оболонкової конструкції. 2. Прикладання гідростатичного тиску. 3. Статичний аналіз в загальній постановці елементів конструкцій, що можуть бути змодельовані як для балково-оболонкові. 4. Визначення та відображення параметрів НДС, перевірка умов міцності.

Тема 12. Побудова достовірної скінченноелементної моделі конструкції в ANSYS Mechanical APDL та аналіз статичної міцності:

1. Моделювання твердотільних та оболонкових вісесиметричних конструкцій з вісесиметричними граничними умовами та навантаженнями. 2. Побудова довільної та впорядкованої скінченноелементної сітки. 3. Статичний аналіз – розв'язання задачі в вісесиметричній постановці. 4. Визначення та відображення параметрів НДС, перевірка умов міцності.

Тема 13. Побудова достовірної скінченноелементної моделі конструкції в ANSYS Mechanical APDL та аналіз статичної міцності:

1. Побудова скінченноелементної сітки об'ємної (тривимірної) криволінійної стрижневої конструкції методом екструзії. 2. Статичний аналіз в загальній постановці об'ємних елементів конструкцій при декількох варіантах конфігурації навантаження – розв'язання задачі при покроковому додатку статичного навантаження. 3. Визначення та відображення параметрів НДС, перевірка умов міцності.

Тема 14. Побудова достовірної скінченноелементної моделі конструкції в ANSYS Mechanical APDL та аналіз статичної міцності:

1. Побудова в ПК ANSYS Mechanical APDL «грубої» та точної впорядкованої скінченноелементної сітки. 2. Статичний аналіз в загальній постановці об'ємних елементів конструкцій при різних варіантах сіткового розбиття різними SE. 3. Оцінка похибки чисельних результатів різними методами.

Тема 15. Побудова достовірної скінченноелементної моделі конструкції в ANSYS Mechanical APDL та аналіз статичної міцності:

Презентація та захист індивідуального розрахункового завдання, присвяченого дослідженню міцності балкових або оболонкових елементів конструкцій, із застосуванням ПК ANSYS Mechanical APDL.

Тема 16. Побудова достовірної скінченноелементної моделі конструкції в ANSYS Mechanical APDL та аналіз статичної міцності:

Презентація та захист індивідуального розрахункового завдання, присвяченого дослідженню міцності об'ємних елементів конструкцій, із застосуванням ПК ANSYS Mechanical APDL.

Самостійна робота

1. Самостійне вивчення тем та питань, які не викладаються на лекційних заняттях, за наданими методичними вказівками: основні співвідношення теорії пружності між напруженнями і деформаціями використовувати при розв'язанні задач різних класів; використання стрижневих, балкових, плоских та об'ємних скінчених елементів з різними функціями форм
2. Забезпечення аудиторних занять (опрацювання лекційного матеріалу та оформлення звітів за результатами лабораторних робіт)
3. Забезпечення індивідуальних завдань (виконання індивідуальних розрахункових завдань та їх оформлення)
4. Забезпечення семестрового контролю (підготовка до поточного контролю)

Література та навчальні матеріали

Основна література

1. Мартиненко Г.Ю., Розова Л.В. Комп'ютерне моделювання елементів конструкцій та визначення їх міцності при статичних навантаженнях: навч. посіб. Харків: НТУ «ХПІ», ТОВ «Естет Принт», 2021. 242 с. (<http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/54247>)
2. Гришанова І.А., Згуровська Л.П., Киричук Ю.В. Розв'язок задач проектування приладів та систем з використанням ANSYS і MATHCAD: підручник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2022. 180 с. (<https://ela.kpi.ua/handle/123456789/50333>)
3. Загоруйко А.В. Програмний комплекс ANSYS в інженерних задачах: навч. посіб. Суми: Вид-во СумДУ, 2008. 201 с. (<https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/1766/1/ANSys.doc>)
4. Дубенець В.Г., Хільчевський В.В., Савченко О.В. Основи методу скінченних елементів: навч. посіб. Чернігів: ЧДТУ, 2007. 288 с.
(<http://ir.stu.cn.ua/jspui/bitstream/123456789/11250/1/%D0%94%D1%83%D0%B1%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D1%86%D1%8C%D0%92%D0%93.%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%9C%D0%A1%D0%95.pdf>)
5. Прокопенко Ю.В., Татарчук Д.Д., Казміренко В.А. Обчислювальна математика: навч. посіб. К.: ІВЦ “Видавництво «Політехніка»”, 2003. 120 с. (<http://kist.ntu.edu.ua/textPhD/matem.pdf>)
6. Thompson M., Thompson J. ANSYS Mechanical APDL for Finite Element Analysis. 1st Edition. Butterworth-Heinemann, 2017. 466 p.
7. ANSYS Help. Documentation, tutorials, and videos for Ansys products. Mechanical APDL User's Guide Documentation. ANSYS, Inc., 2023. (<https://ansyshelp.ansys.com/...>)

Додаткова література

1. Бабенко А.Є., Бобир М.І., Бойко С.Л., Боронко О.О. Теорія пружності. Ч. 1 [Електронний ресурс]: підручник. Київ: Основа, 2009. 244 с. (<https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/15853/1/N-book.pdf>)
2. Карвацький А.Я. Механіка суцільних середовищ [Електронний ресурс]: навч. посіб. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2016. 290 с. (<https://core.ac.uk/download/pdf/81629729.pdf>)
3. Чихладзе Е.Д., Веревічева М.А., Галагура Є.І. та ін. Основи лінійної теорії пружності, пластичності та повзучості: навч. посібник / Харків: УкрДАЗТ, 2010. 149 с.
(<http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/2241/1/%D0%9D%D0%9F.pdf>)
4. Тарасевич Ю.Я. Теорія пружності: конспект лекцій. Частина 1 Напружено-деформований стан у точці тіла. Плоска задача теорії пружності в декартових координатах. Суми: Вид-во СумДУ, 2010. 116 с. (<https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/493/1/Teoriya.pdf>)
5. Zienkiewicz O.C., Taylor R.L. and Zhu J.Z. The Finite Element Method: Its Basis and Fundamentals. Butterworth-Heinemann, Sixth edition, 2013. 802 p.
6. Suli E. Lecture Notes on Finite Element Methods for Partial Differential Equations. Mathematical Institute University of Oxford, 2020. 106 p. (<https://people.maths.ox.ac.uk/suli/fem.pdf>)
7. Ansys Student - Free Software Download. ANSYS, Inc., 2023.
(<https://www.ansys.com/academic/students>)

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

Теоретична частина – максимум 50 балів: комп'ютерний тест (40 випадкових коротких запитань з 4 варіантами відповідей, з яких 1 вірна – 1,25 бали за кожну правильну відповідь) або екзамен (2 теоретичні розгорнутих питання та практичне завдання на розв'язання задачі статичної міцності конструкції – максимум 15 балів за правильну відповідь на питання та максимум 20 балів за правильно розв'язану та проаналізовану задачу).

Практична складова – максимум 50 балів: 14 лабораторних робіт за варіантами (максимум 3 бали за кожну виконану та здану лабораторну роботу) та 2 індивідуальних розрахункових завдання (максимум 4 бали за кожне виконане та захищене розрахункове завдання).

Загалом – максимум 100 балів.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

28.08.2023

Завідувач кафедри
Олексій ВОДКА

28.08.2023

Гарант ОП
Оксана ТАТАРІНОВА